

คู่มือการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผล

ระบบบริหารและจัดการศึกษา

นายไพฑูรย์ นุชทรวง

ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กำแพงเพชร เขต ๒

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ของ นายไพฑูรย์ นุชทรวง ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลระบบบริหารจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินการจัดการศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒ โดยมีรายละเอียดประกอบด้วยลักษณะงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการ ทราบและศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

ไพฑูรย์ นุชทรวง

ศึกษานิเทศก์

สารบัญ

คำนำ

หน้า

สารบัญ

งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา.....๑	
งานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียน คลองสวนหมาก.....๓	
งานนิเทศการศึกษา.....๕	
งานเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียน.....๘	

๑. งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาหลักสูตรและขอบข่ายการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ลักษณะงาน

เป็นงานส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตรและการจัด
กระบวนการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจน
ผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การ
ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

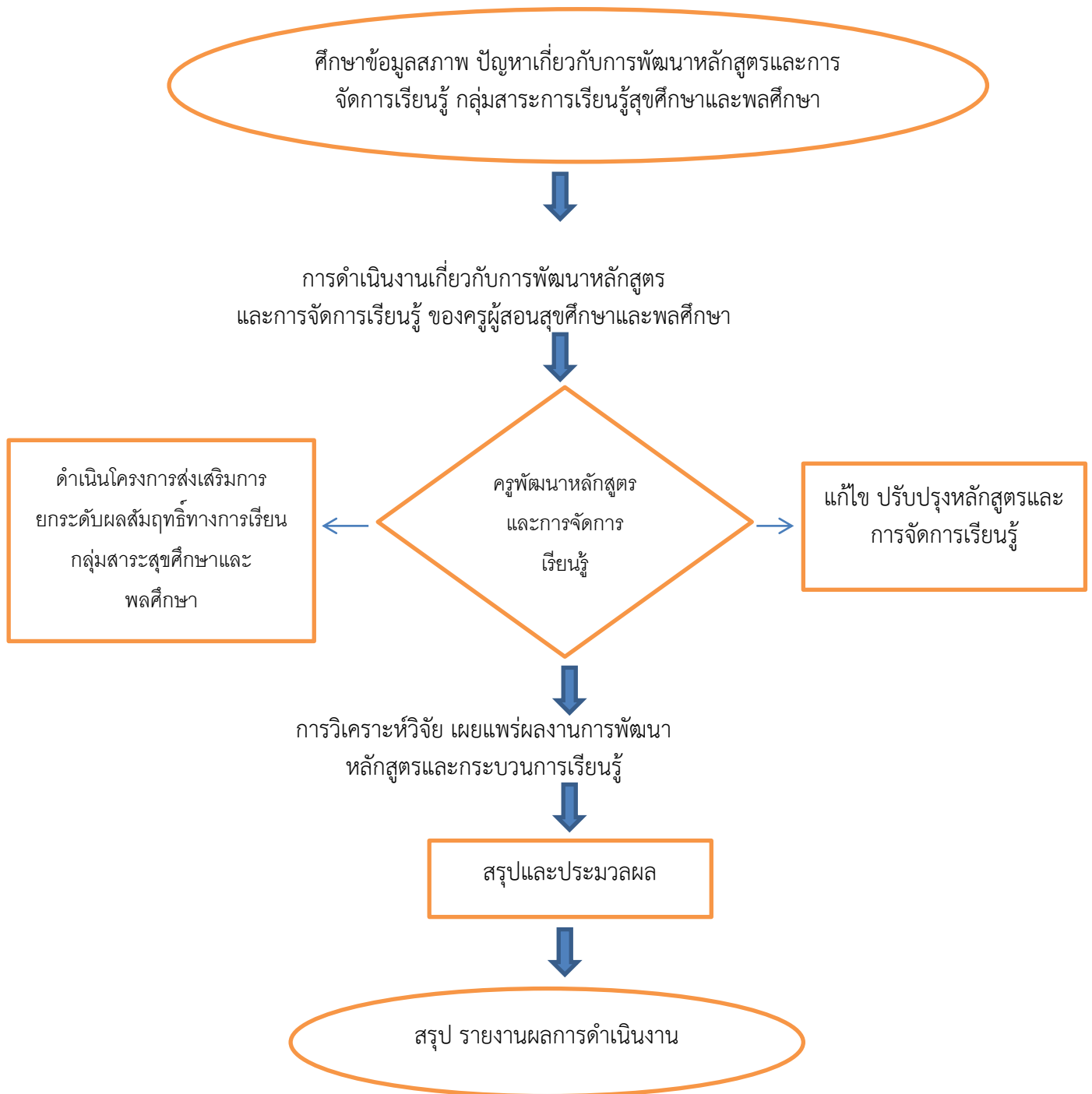
กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สุขศึกษา
และพลศึกษา
๒. วิเคราะห์ ตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัด
กระบวนการเรียนรู้ของ
ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
๓. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตร และการจัด
กระบวนการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจน
ผู้เกี่ยวข้อง
๔. ดำเนินงาน กิจกรรม โครงการเพื่อส่งเสริมการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้
สุขศึกษาและพลศึกษา
๕. นิเทศติดตามเผยแพร่ผลงานการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการ
พัฒนากระบวนการ
เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
๖. นำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนและพัฒนางาน เพื่อการพัฒนางานบริหาร
หลักสูตรและการจัดการ
เรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๒. งานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนคลองสวนหมาก

ลักษณะงาน

ดำเนินงานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียน
คลองสวนหมาก เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศติดตาม และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนในกลุ่ม
คลองสวนหมาก ให้สามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

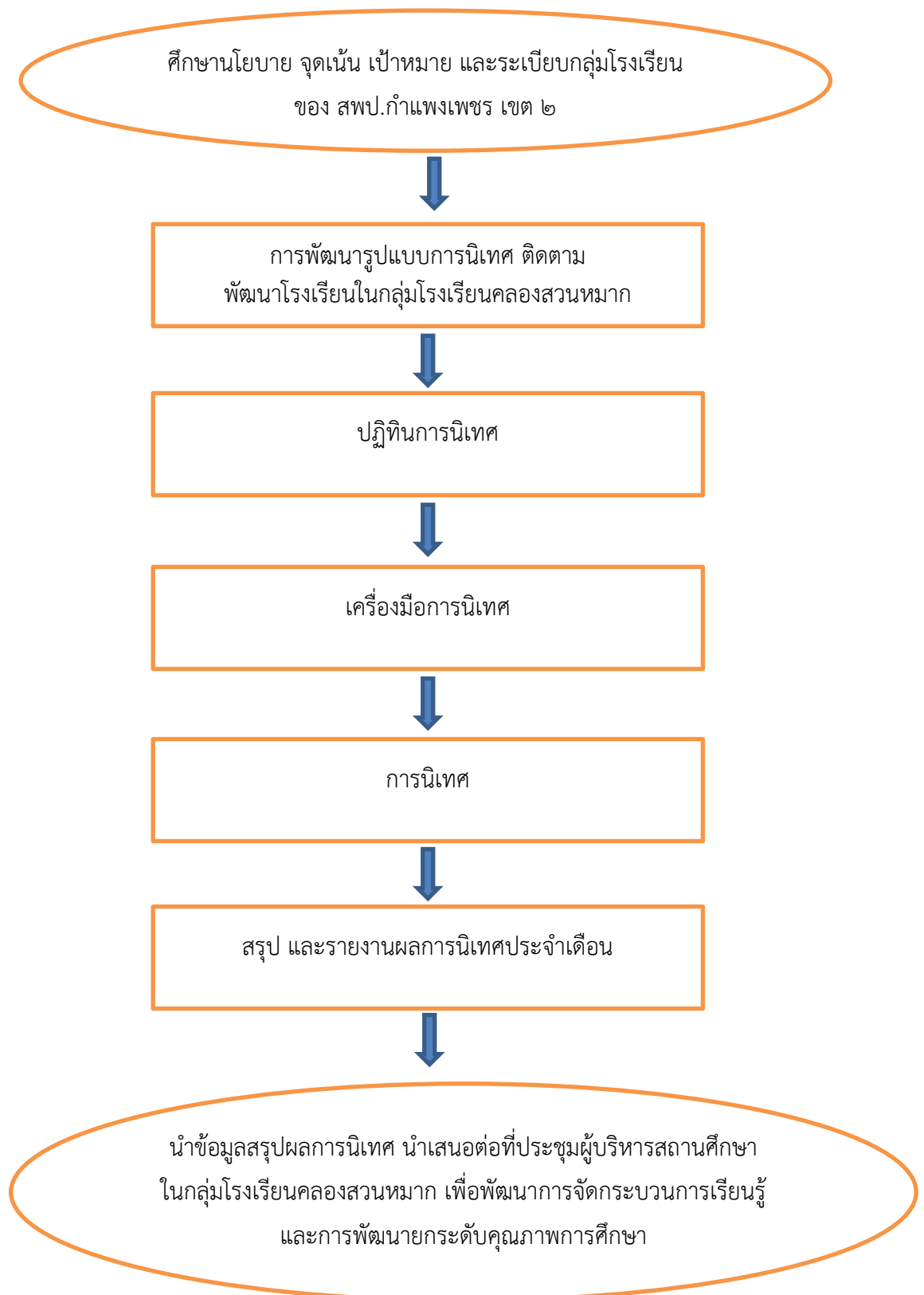
กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. นโยบาย จุดเน้น และเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต ๒
๒. ระเบียบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต ๒ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน และ
ศูนย์ประสานงานการศึกษาอำเภอ พ.ศ.๒๕๕๔

ขั้นตอนและแนวปฏิบัติ

๑. ศึกษา นโยบาย จุดเน้น และเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต ๒
๒. ศึกษา ระเบียบกลุ่มโรงเรียน และศูนย์ประสานงานการศึกษาอำเภอของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต ๒
๓. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา รูปแบบการนิเทศ ติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนา
โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนคลองสวนหมาก ดังนี้
  - ๓.๑ พัฒนารูปแบบการนิเทศ กลุ่มโรงเรียนคลองสวนหมาก
  - ๓.๒ จัดทำปฏิทินการนิเทศ
  - ๓.๓ จัดทำเครื่องมือการนิเทศ
  - ๓.๔ ดำเนินการนิเทศตามปฏิทินและใช้เครื่องมือการนิเทศที่กำหนด
  - ๓.๕ สรุปและรายงานผล และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
  - ๓.๖ นำข้อมูล สรุปผลการนิเทศ เสนอต่อที่ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่ม
โรงเรียนคลองสวนหมาก
เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษา

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๓. งานนิเทศการศึกษา

ลักษณะงาน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ ๓ กระบวนการ คือ กระบวนการบริหาร

กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ในส่วนของกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาภาคบังคับ และการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้

ให้ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน คือผู้เรียน เป็นคนเก่ง คนดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒ ตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศ

ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จึงกำหนดให้มีแผนนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา โดยมี

จุดเน้นที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. การนิเทศอย่างทั่วถึง โดยมอบหมายให้รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ

อำเภอและประจำกลุ่มโรงเรียน และมีการปฏิบัติงานควบคู่กับศึกษานิเทศก์ประจำกลุ่มโรงเรียน โดยมีหน้าที่

รับผิดชอบในการนิเทศโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนที่รับผิดชอบ ให้มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง อย่างน้อย ๑ ครั้ง/

โรงเรียน/เดือน

๒. การนิเทศอย่างต่อเนื่อง โดยมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบทุกระดับได้มีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน ซึ่งกำหนดให้รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่มภารกิจ และศึกษานิเทศก์ประจำกลุ่มโรงเรียน จัดทำปฏิทินการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาประจำทุกเดือน โดยกำหนดปฏิทินการนิเทศตามสภาพความจำเป็น และความเหมาะสม ทั้งนี้ให้ปฏิบัติให้อย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามปฏิทินการนิเทศทุกเดือน

๓. นิเทศอย่างมีคุณภาพ โดยมอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ ผู้รับผิดชอบกลุ่มโรงเรียนทุกคนได้นิเทศ ติดตาม

การจัดการศึกษาภาคบังคับตามกลุ่มโรงเรียนที่รับผิดชอบ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศและให้รายงานผลการ

ดำเนินงานทุกเดือน เพื่อจะได้นำข้อมูลหรือปัญหาที่พบไปใช้ในการวางแผนพัฒนางานในโอกาสต่อไป โดยมุ่งหวัง

ให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศึกษาภาคบังคับและมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ของ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

และระดับประเทศ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช ๒๕๔๖
๓. นโยบาย จุดเน้น เป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กำแพงเพชร เขต ๒

๔. ระเบียบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน และศูนย์
ประสานงานการศึกษาอำเภอ พ.ศ.๒๕๕๔

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ สร้างความตระหนัก/ความเข้าใจ

- ๑.๑ ร่วมกันศึกษานโยบาย เพื่อนำลงสู่การปฏิบัติในแต่ละระดับให้มีประสิทธิภาพ
- ๑.๒ ร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศด้านคุณภาพการศึกษา วิธีการปฏิบัติงานในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลและค้นหาจุดเด่นจุดด้อยของสถานศึกษา (โดยใช้กลุ่มโรงเรียน/โรงเรียนเป็นฐาน
ศึกษานิเทศก์ร่วมกับผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา) ในหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑.๒.๑ การนำหลักสูตรสถานศึกษาลงสู่การปฏิบัติในห้องเรียน

๑.๒.๒ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามระเบียบการวัดและประเมินผล

๑.๒.๓ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงฯ

๑.๒.๔ การพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา

๑.๒.๕ การติดตาม การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณและคิดวิเคราะห์ทุก

ชั้นเรียน

๑.๒.๖ การประเมินพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตร นักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ ๓,๖

และมีธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนละ ๒ ครั้ง

๑.๒.๗ การติดตามงานเร่งด่วนหรืองานอื่น ๆ ตามที่กลุ่มภารกิจร้องขอ

๑.๓ ร่วมกันวางแผน กำหนดรูปแบบการพัฒนา

๑.๔ ประชุมคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนเพื่อปรับกระบวนการดำเนินงาน

และการพัฒนางาน

ตามรูปแบบการนิเทศ ๑๐๐%

๒. ร่วมกันวางแผน กำหนดรูปแบบการพัฒนา

๒.๑ ผู้นิเทศ ศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามรูปแบบการนิเทศ ๑๐๐%

๒.๒ ร่วมกันจัดทำโครงการ ตั้งเป้าหมาย และสร้างเกณฑ์ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ร่วมกัน

๒.๓ ร่วมกันกำหนดแนวทางการติดตามและประเมินผล

๒.๔ สร้างและพัฒนาสื่อ เครื่องมือ นวัตกรรมการนิเทศ ติดตามและประเมินผล

การจัดการศึกษาที่มี

คุณภาพ ให้สอดคล้องเรื่องที่จะพัฒนา

๒.๕ กำหนดปฏิทินการนิเทศของศึกษานิเทศก์ทุกคน ทุกเดือน และออกนิเทศตามปฏิทิน

๓. ร่วมกันปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพ

๓.๑ ประชุมปรับกระบวนการทัศน์การทำงาน การพัฒนางานตามแผนการนิเทศ ๑๐๐% และสร้างความ

เข้าใจเกี่ยวกับแผนการนิเทศ การใช้สื่อ เครื่องมือ นวัตกรรมการนิเทศ

๓.๒ ผู้นิเทศร่วมกันปฏิบัติการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ด้วยเครื่องมือที่กำหนด

ตามปฏิทินการนิเทศที่กำหนดไว้และใช้เทคนิคการนิเทศแบบ Coaching and Mentoring เพื่อพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษา

๓.๓ ผู้นิเทศชี้แจง อธิบายข้อสงสัย/ปัญหา และชี้แนะวิธีการแก้ปัญหา ให้งานสามารถปฏิบัติได้ตาม

เป้าหมาย

๔. ร่วมกันตรวจสอบและประเมินผล

๔.๑ ผู้นิเทศเก็บรวบรวมข้อมูลผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ทุกเดือน

๔.๒ ผู้รับผิดชอบงานวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

ทุกเดือน เพื่อรายงานผลผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้น

๕. ร่วมกันปรับปรุงและพัฒนา

๕.๑ ผู้นิเทศร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลผลการนิเทศ ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อนำไปวางแผน

พัฒนา

๕.๒ ปรับ วิธีการดำเนินงาน/กระบวนการ/เทคนิคการทำงาน

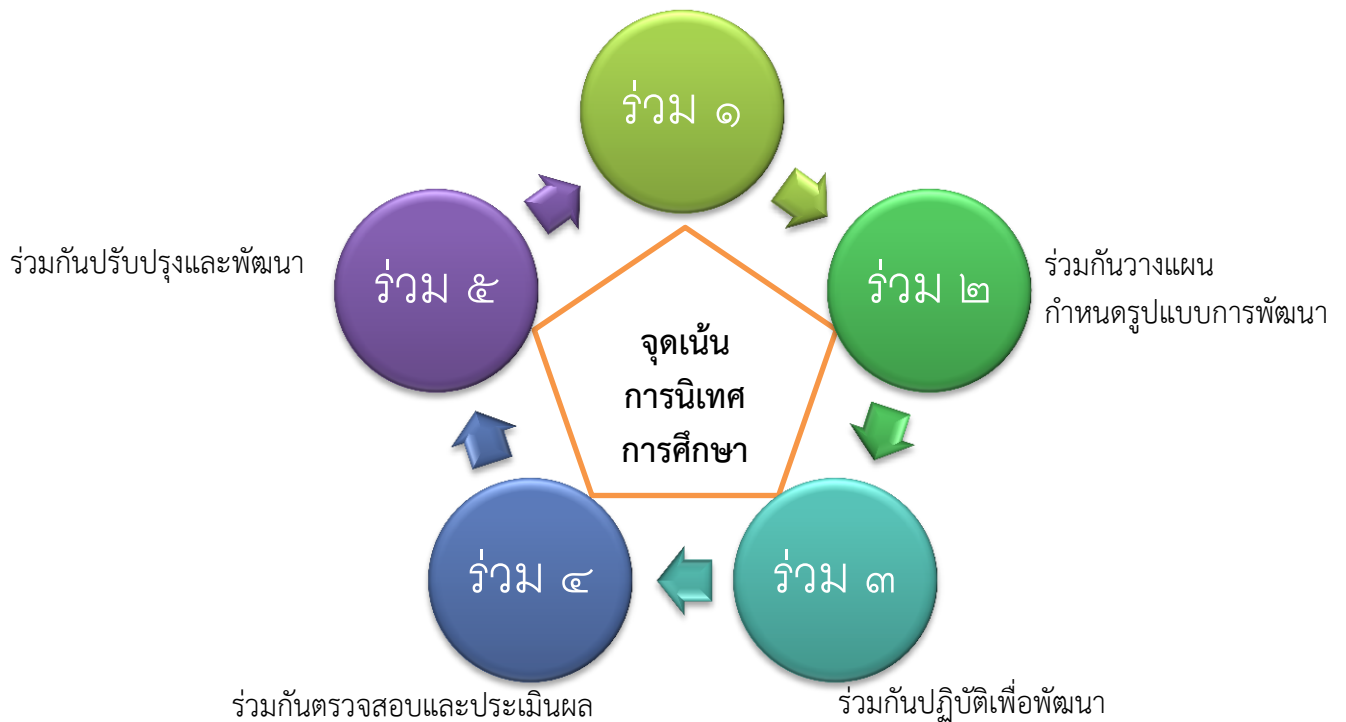
๕.๓ ร่วมกันพัฒนางานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับการนิเทศเพื่อการพัฒนา

ต่อไป

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Flow Chart)

กระบวนการดำเนินงานนิเทศการศึกษา

ร่วมกันศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ

๔. งานเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียน

ลักษณะงาน

เป็นการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียน โดยศึกษาและส่งเสริมให้โรงเรียนมีกระบวนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศึกษานิเทศก์ พ.ศ.๒๕๑๙

ขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติงาน

การนิเทศประกอบด้วยบุคคล ๒ กลุ่ม คือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อร่วมกันทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน โดยใช้เทคนิควิธีที่เหมาะสม ขั้นตอนในการบริหารงานนิเทศจึงมีความสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปโดยเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ ๑

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดก่อนที่ผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศ ผู้นิเทศจะต้องทราบปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ สภาพปัจจุบัน เป็นภาพที่เป็นจริง และกำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่วนความต้องการหมายถึง เป็นจุดสุดท้ายที่ต้องการจะไปถึง เป็นสภาพที่คาดหวังว่าจะเกิด อย่างไรก็ตามการกำหนดสภาพที่ต้องการและคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นนั้น มิใช่จะกำหนดลอย ๆ ตามใจใครก็ได้ แต่ต้องกำหนดโดยคำนึงถึงองค์ประกอบมากมายที่ควรนำมาศึกษาและพิจารณาประกอบคือ

๑. นโยบายของสถานศึกษาในด้านการนิเทศ
๒. ปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
๓. ข้อมูลที่ได้จากสภาพปัจจุบัน หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ทั้งทรัพยากรบุคคลและวัสดุ
๔. ผลการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัญหาและความต้องการการนิเทศจากการศึกษาและสำรวจโดยเฉพาะ เมื่อพิจารณาจากสภาพปัจจุบันกับสภาพที่

ต้องการแล้ว สถานศึกษา

ก็จะพบว่าม้งานมากมายที่ต้องดำเนินการในเวลาเดียวกัน แต่สถานศึกษาก็มีข้อจำกัดทั้งในด้านบุคคล งบประมาณ

และทรัพยากรอื่น จึงจำเป็นต้องจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ

ขั้นตอนที่ ๒

การวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนตามลักษณะงานนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง

วิธีการอาศัยหลักการ และเหตุผลและข้อมูลที่จะได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาความต้องการของ

สถานศึกษาว่า มีความต้องการนิเทศในด้านใดบ้างแล้วมาจัดทำแผนและโครงการต่อไป ในการวางแผนยังกำหนด

วิธีการว่าจะทำอย่างไร โดยกำหนดเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน

การจัดทำแผนงานและโครงการนั้น ต้องจัดทำล่วงหน้าก่อนที่จะดำเนินการนิเทศ เช่น ถ้าต้องการนิเทศ

เรื่องการสอน จากการศึกษาพบว่า ครูอาจารย์ยังขาดการนำสื่อการสอนมาใช้ยังวิธีสอนแบบบรรยาย แสดงว่าวิธี

สอนอื่น จึงควรจัดแผนงานและโครงการนิเทศในด้านการส่งเสริมการใช้สื่อการสอน โครงการสาธิตการสอนแบบต่าง ๆ

เป็นต้น ในการจัดทำแผนงานและโครงการ ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำรายละเอียดของแผน ซึ่งเป็นการกำหนด

จุดประสงค์ให้เฉพาะมากขึ้นและกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน ดังนี้

ก. แจกแจงกิจกรรมนิเทศที่จะทำในโครงการนั้น

ข. กำหนดแผนงานการนิเทศ รวมถึงการกำหนดหน่วยปฏิบัติค่าใช้จ่าย เวลาและสถานที่ เป็นต้น

ค. จัดทำงบประมาณโครงการ การขออนุมัติ และการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ ๓

การดำเนินงานนิเทศเป็นการนำแผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้ได้ตามความต้องการหรือ

เป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจะมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังนี้

ก. การให้ความรู้ในงานที่ปฏิบัติ เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่า จะต้องอาศัยความรู้

ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างไร และจะอย่างไรที่จะทำให้ได้ผลงานมีคุณภาพ

เป็นความจำเป็นสำหรับการนิเทศที่จะจัดขึ้นใหม่ เพื่อจะได้สร้างความเข้าใจกันและทำให้การนิเทศนั้นได้ผล

ข. การปฏิบัติงานประกอบด้วยการทำงานที่ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย คือ

๑. ผู้รับการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงาน ตามความรู้

ความสามารถที่ได้รับ

๒. ผู้ให้การนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศ และดูแลให้ผู้รับการ

นิเทศได้ทำงาน

สำเร็จตามที่วางไว้

๓. ผู้บริหาร เป็นผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาจะให้การ

สนับสนุนในเรื่องงบประมาณ

ค่าใช้จ่าย วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

ค. การสร้างขวัญและกำลังใจ ผู้รับการนิเทศควรได้รับการเสริมกำลังใจ โดยเฉพาะจากฝ่ายบริหาร ให้ ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและทำงานด้วยความพึงพอใจ การสร้างขวัญและกำลังใจควรปฏิบัติไปพร้อม ๆ กับการทำงาน จึงจะได้ผล

ขั้นตอนที่ ๔

การประเมินผลการนิเทศ การประเมินผลเป็นการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินผล

ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหน้าที่ให้ทำการประเมินผล หลักการที่ใช้ในการประเมินผล มีดังนี้

๑. การประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยการตั้งจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การใช้เครื่องมือและการรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เป็นที่ยอมรับของฝ่ายนิเทศ ครู อาจารย์และนักเรียน นักศึกษา

๒. การประเมินผลเป็นขั้นตอนหนึ่งของการนิเทศที่จำเป็นต้องทำ เมื่อได้จัดทำโครงการนิเทศแล้ว

๓. การประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลจากหลายฝ่าย ทั้งจากผู้บริหารผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ

๔. การประเมินผลสามารถทำได้ ๒ ระยะ คือ การประเมินผลระหว่างโครงการ เพื่อจะได้พิจารณา

ดำเนินการเพื่อปรับปรุงโครงการ ส่วนการประเมินผลสรุปเป็นการประเมินผลเพื่อการตัดสินใจถึงผลที่ได้รับจากโครงการ

๕. การประเมินผลเป็นระบบ มี ๓ ส่วน คือ

การประเมินผลที่ปัจจัยนำเข้า

ได้แก่ การประเมินผลที่มุ่งตัวนักเรียนนักศึกษา เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน รวมทั้งคุณสมบัติและความสามารถของครูผู้สอน

การประเมินผลที่กระบวนการ

เป็นการประเมินขณะดำเนินโครงการเพื่อการปรับปรุงโครงการ

การประเมินผลผลิต

เป็นการประเมินผลหลังจากดำเนินโครงการแล้ว พิจารณาผลที่ได้จากโครงการว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

การประเมินผลมีเทคนิควิธีการดังนี้ คือ

ก. การประเมินผลเชิงปริมาณ ซึ่งสามารถจะดำเนินการได้ในลักษณะประเมินผลเดียวหรือประเมินผลเป็น

กลุ่มได้ ผู้ดำเนินการประเมินจะรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือชนิดต่าง ๆ จากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลนี้

ต้องใช้เครื่องมือที่มีความเชื่อถือ และมีความเที่ยงตรงในการวัด จึงอยู่ที่คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ เช่น

แบบสอบถามชนิดต่าง ๆ รวมทั้งการวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูลด้วย

ข. การประเมินผลเชิงคุณภาพ เป็นการประเมินผลจากการสังเกต สัมภาษณ์ การประชุม สัมมนาร่วมกัน

อาจจะมีแบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยก็ได้ การประเมินผลแบบนี้ผู้ประเมินต้องมีความละเอียด

ช่างสังเกตขณะเดียวกันก็ต้องไม่มีอคติ มีใจเป็นกลาง

โดยทั่วไปการประเมินผลการนิเทศจะใช้เทคนิควิธีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพประกอบกันไปเพื่อให้ได้ข้อมูล

ที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

ส่วนการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

๑. เมื่อประเมินผลแล้วพบว่าผลที่ได้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ก็สามารถนำวิธีการที่ใช้ไปนิเทศในกลุ่มอื่น

ต่อไป

๒. เมื่อประเมินผลแล้วพบว่า ผลการนิเทศยังมีข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขก็สามารถจะปรับปรุงวิธีการใหม่ให้

เหมาะสม

๓. เมื่อประเมินผลแล้วพบว่า วิธีการนิเทศมีปฏิกิริยาจากผู้รับการนิเทศ และมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์มากก็ควร

จะได้วางแผนการนิเทศใหม่

๔. เมื่อประเมินผลแล้วพบว่า เทคนิควิธีที่นำมาใช้ได้ผลดีมากก็สามารถประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษาอื่น

นำไปปฏิบัติได้

ขั้นตอนที่ ๕

สรุปรายงานผลการนิเทศ เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินงาน เพื่อสรุปผลการดำเนินงานทุกขั้นตอน

ว่ามีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และมีผลการดำเนินงานที่สำเร็จลุล่วงเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์หรือไม่

เพื่อเป็นการนำผลการดำเนินงานมาพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การเรียน

การสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

